

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2013-3-12 (Muafiyet/Menfi Tespit)
Karar Sayısı : 13-14/206-106
Karar Tarihi : 13.03.2013

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI
Üyeler : Doç. Dr. Mustafa ATEŞ, İsmail Hakkı KARAKELLE,
Dr. Murat ÇETİNKAYA, Reşit GÜRPINAR, Kenan TÜRK,
Fevzi ÖZKAN

B. RAPORTÖR : Pelin ERDOĞAN

C. BİLDİRİMDE BULUNAN

:- Plandent Oy
Temsilcisi: Av. Efser Zeynep ERGÜN
Büyükdere Cad. No: 127 Astoria A Kule, Kat: 6-24-26-27, B Kule
Kat: 24, 34394 Esentepe/İstanbul

- (1) **D. DOSYA KONUSU:** Planmeca Grubunun, Türkiye distribütörü Ünalı Medikal Tic. San. Ltd. Şti.'ne sahip olan Büyüknalı ailesine mensup Yusuf Büyüknalı ile yeni bir şirket kurması işlemine; izin verilmesi, işlemin birleşme/devralma olarak değerlendirilmemesi halinde menfi tespit belgesi verilmesi veya muafiyet tanınması talebi.
- (2) **E. DOSYA EVRELERİ:** Kurum kayıtlarına 22.02.2013 tarih ve 1092 sayı ile giren bildirim üzerine düzenlenen 11.03.2013 tarih ve 2013-3-12/MM sayılı Menfi Tespit/Muafiyet Raporu görüşülerek karara bağlanmıştır.
- (3) **F. RAPORTÖRÜN GÖRÜŞÜ:** İlgili raporda özetle; yeni bir şirket kurulması işleminin 2010/4 sayılı Rekabet Kurulundan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ (2010/4 sayılı Tebliğ)'in dışında kaldığı, bildirim konusu anlaşmaya menfi tespit verilemeyeceği ve anlaşmaya bireysel muafiyet verilebileceği kanaat ve sonucuna ulaşıldığı ifade edilmiştir.

G. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

G.1. İlgili Pazar

G.1.1. İlgili Ürün Pazarı

- (4) Dosya içeriğinden, taraflar arasında kurulması planlanan şirket ile Türkiye'de ağız ve diş sağlığı ile ilgili sarf malzemelerinin, diş sağlığı araç-gereçleri ile yedek parçalarının, cerrahi aletlerin, diş sağlığıyla ilgili yazılımların, küçük diş aletlerinin satın alınması; ithal edilmesi, satılması, dağıtımı ve satış sonrası hizmetlerin verilmesi amaçlandığı anlaşılmaktadır. Kurulacak şirket doğrudan faaliyet gösterebileceği gibi, bayiler aracılığıyla da satış ve pazarlama yapılması planlanmaktadır.
- (5) Ağız ve diş tedavisinde kullanılan sarf malzemeleri; ağız ve diş sağlığı cihazlarının aksine çoğunlukla tek seferde kullanılan, çabuk sirküle edilen, bu itibarla stoklanan ürünler iken; ağız ve diş tedavisinde kullanılan cihazlar yüksek yatırım gerektiren ve stoklanmayan ürünlerdir.
- (6) Planmeca Grubunun Türkiye distribütörü olan ve kurulacak şirketin ortaklarından Yusuf

13-14/206-106

Büyükünaldı'nın mensup olduğu Büyükünaldı Ailesi'ne ait Ünaldı Medikal Tic. San. Ltd. Şti. (Ünaldı Medikal), laboratuvar ve muayenehanelerde demirbaş olarak görülen koltuk ünitesi, röntgen cihazları gibi ağız ve diş tedavisinde kullanılan cihazların ithalatı, satışı ve pazarlanması alanında faaliyet göstermektedir.

- (7) Dolayısıyla, tarafların faaliyet göstereceği alanlar ve anlaşmaya konu olan ürünler dikkate alınarak, ilgili ürün pazarları "ağız ve diş tedavisinde kullanılan cihazlar pazarı" ve "ağız ve diş tedavisinde kullanılan sarf malzemeleri pazarı" olarak belirlenmiştir.

G.1.2. İlgili Coğrafi Pazar

- (8) İlgili coğrafi pazar "Türkiye" olarak belirlenmiştir.

G.2. Taraflar

G.2.1. Plandent Oy

- (9) 1972 yılında kurulan Plandent Oy, Planmeca Grubu çatısı altında faaliyet gösteren Finlandiya merkezli bir şirkettir. Genel olarak sağlık sektöründe iştirakleri bulunan Planmeca Grubunun ana şirketi Planmeca Oy, yüksek teknolojiye sahip diş üniteleri, röntgen cihazları dahil ağız ve diş tedavisinde kullanılan cihazların tasarımı alanında faaliyet göstermektedir.
- (10) Grup şirketi Plandent Oy, muayenehaneler ve laboratuvarlara ağız ve diş tedavisinde kullanılan donanım, araç-gereç ve malzemeleri temin etmekte, anılan cihazların satış sonrası bakım hizmetlerini vermektedir. Ayrıca sarf malzemeleri pazarında kendi markası Orbis ile birlikte rakip markaların da sarf malzemelerinin satış ve pazarlaması ile iştigal etmektedir.
- (11) Planmeca Grubu, Türkiye'ye satışlarını Türkiye Distribütörü Ünaldı Medikal aracılığıyla gerçekleştirdiğinden, Grubun Türkiye cirosu sadece Ünaldı Medikal üzerinden elde edilmektedir.

G.2.2. Yusuf Büyükünaldı ve Ünaldı Medikal Tic. San. Ltd. Şti. (Ünaldı Medikal)

- (12) Taraflardan Yusuf Büyükünaldı, halihazırda Planmeca Grubunun yanı sıra Stoma, Lawton, Wagner, Dürr Dental gibi markaların da Türkiye distribütörü olarak faaliyet gösteren Ünaldı Medikal'in hissedarları arasında yer almakta olup, Hissedarlık Sözleşmesi uyarınca yeni şirketin kurulmasından önce Ünaldı Medikal'de sahip olduğu hisseleri devredecektir.
- (13) Ünaldı Medikal'in 2012 yılı cirosu (.....) TL olarak gerçekleşmiş olup, Taraflar bu cironun yaklaşık %(.....)'sinin Planmeca Grubu ürünlerinden elde edildiğini tahmin etmişlerdir. Ünaldı Medikal'in ortaklık yapısına aşağıda yer verilmiştir.

Tablo 1: Ünaldı Medikal'in Ortaklık Yapısı

HİSSEDARLAR	HİSSE ORANI (%)
Ali Büyükünaldı	99
Yusuf Büyükünaldı	1
TOPLAM	100

- (14) Ayrıca Yusuf Büyükünaldı, Konya'da faaliyet gösteren Farabi Hastanesi'nin işletmesini üstlenen Avisenna Sağlık Hizmetleri A.Ş.'de %13 pay sahibi olup; pay sahipliği kontrol sağlamadığı gibi, anılan şirketin yönetiminde de görev almamaktadır.
- (15) Büyükünaldı Ailesi'ne mensup Birben Büyükünaldı ile Havva Süheyla Büyükünaldı, Isparta'da bulunan Isparta Medikal San. ve Tic. Ltd. Şti.'nde sırasıyla %95-%5 hisse sahibidirler.

G.3. Yapılan Tespitler ve Hukuki Değerlendirme

G.3.1. 2010/4 sayılı Tebliğ Kapsamında Değerlendirme

- (16) Plandent Oy ve Yusuf Büyükünaldı arasında imzalanacak olan Hissedarlık Sözleşmesi'nde

13-14/206-106

Taraflar arasında ortak girişim kurulması ve idare edilmesinin amaçlandığı belirtilmekte, Sözleşme'de genel olarak "ortak girişim" terimi kullanılmaktadır.

- (17) Dosya kapsamında öncelikle Plandent Oy ile Yusuf Büyüknaldı arasında yeni bir şirket kurulması işleminin 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un (4054 sayılı Kanun) ilgili hükümleri ve 2010/4 sayılı Tebliğ kapsamında bir devralma işlemi olup olmadığı incelenmiştir.
- (18) 2010/4 sayılı Tebliğ'in 5. maddesi uyarınca bir veya daha fazla teşebbüsün tamamının ya da bir kısmının doğrudan veya dolaylı kontrolünün, hisse veya mal varlığının satın alınmasıyla, sözleşme veya diğer bir yolla bir ya da daha fazla teşebbüs veya halihazırda en az bir teşebbüsü kontrol eden bir ya da daha fazla kişi tarafından devralınması 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi anlamında devralma olarak kabul edilmiştir.
- (19) Yeni bir şirket kurulması işleminin 2010/4 sayılı Tebliğ çerçevesinde bir ortak girişim olup olmadığı irdelenmelidir. Ortak kontrolün varlığı özelinde, tarafların eşit sayıda hisseye sahip olup olmadıkları ve/veya alınan kararlarda eşit oy hakkına sahip olup olmadıkları ya da stratejik kararların alınmasında veto haklarının bulunup bulunmadığı incelenmiştir. Planmeca Grubu, kurulacak şirkette %51 hisseye sahip olacak, Yusuf Büyüknaldı ise %49 hisseyi elinde bulunduracaktır.
- (20) Dosya içeriğinde yer alan bilgilerin değerlendirmesi sonucunda, kurulacak şirketin rekabet hukuku anlamında ortak girişim niteliği taşımadığı kanaatine ulaşılmıştır.
- (21) Bu bağlamda, yeni bir şirket kurulması işlemiyle herhangi bir teşebbüs üzerinde kontrol araçlarının devralınması söz konusu olmayıp, işlem 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi ve 2010/4 sayılı Tebliğ anlamında bir devralma işlemi niteliği taşımamaktadır.

G.3.2. 4054 sayılı Kanun'un 4, 5 ve 8. maddeleri Kapsamında Değerlendirme

G.3.2.1. Menfi Tespit Değerlendirmesi

- (22) Hissedarlık Sözleşmesi'nin 8.1. maddesinde rekabet etmeme yükümlülüğü düzenlenmiştir. İlgili madde uyarınca Yusuf Büyüknaldı, şirkette hissedarlığı devam ettiği sürece (i) üçüncü taraf şirketlerde yönetim kurulu üyesi, müdür, danışman, çalışan, temsilci olarak veya başka bir sıfatla görev almayacak ve (ii) söz konusu üçüncü taraf şirketlerde herhangi bir hisseye veya herhangi bir türden kontrole doğrudan veya dolaylı olarak sahip olmayacaktır. Maddede rekabet etmeme yükümlülüğü kapsamında hisse sahipliği, kontrol sahipliği, rakip faaliyette bulunma, rakip şirketlerde yönetici olarak görev alma, şirkete yönelik gizli bilgilere sahip eski bir çalışanı istihdam etme, gizli bilgileri paylaşma yasakları öngörülmüştür.
- (23) Söz konusu madde hükmü, Yusuf Büyüknaldı'nın ticari kararlarını özgürce almasını engelleyecek nitelikte olup 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesine aykırılık oluşturduğundan, bildirim konusu anlaşmaya menfi tespit verilemeyeceği sonucuna ulaşılmıştır.

G.3.2.2. Grup Muafiyeti Tebliğleri Çerçevesinde Değerlendirme

- (24) Bildirime konu işlem, sağlayıcı konumunda olan Planmeca Grubu ile Türkiye Distribütörü Büyüknaldı Ailesi arasında yeni bir şirket kurulmasına yöneliktir. Bildirim Formu'nda yeni kurulacak şirketin ağız ve diş tedavisinde kullanılan sarf malzemelerinin ithali ve pazarlanması alanında faaliyet göstereceği, Ünaldı Medikal'in ise Planmeca Grubu'nun ağız ve diş tedavisinde kullanılan cihazları satmayı sürdüreceği belirtilmiştir. Dolayısıyla yeni şirket ile Ünaldı Medikal'in faaliyetleri çakışmayacaktır. Öte yandan Taraflarca sarf malzemelerinin satış ve dağıtımında Ünaldı Medikal'in dağıtım kanalının kullanılması düşünülmemektedir. Planmeca Grubu; Türkiye pazarına distribütörlük vererek girmek yerine bir şirket kurarak girmekle, ürünlerini Türkiye pazarında daha etkin bir şekilde pazarlamayı amaçlamaktadır.

- (25) Bu noktada, yeni şirket kurulmasının dikey bir ilişki anlamına gelip gelmediği incelenmelidir. Hissedarlık Sözleşmesi'nde dağıtım ile ilişkin düzenlemeler olmayıp, tamamen iki ortak arasındaki işbirliğini kurmaya yönelik hükümlere yer verilmiştir. Bu işbirliği ilişkisi dikey olmadığı gibi, yatay bir ilişki de arz etmemektedir. Dolayısıyla dosya konusu yeni bir şirket kurulması işlemi; Kurul'un mevcut grup muafiyeti tebliğleri açısından incelenmiş, dikey anlaşma, fason üretim anlaşması, teknoloji transferi anlaşması ya da araştırma-geliştirme anlaşması niteliği taşımadığı, bu nedenle sadece anılan anlaşmalara yönelik grup muafiyeti tebliğleri kapsamında değerlendirilemeyeceği kanaatine varılmıştır.

G.3.2.3. Bireysel Muafiyet Değerlendirmesi

- (26) 4054 sayılı Kanun'un 5. maddesinin (a) bendi uyarınca, anlaşma ile malların üretimi veya dağıtım ile hizmetlerin sunulmasında yeni gelişme ve iyileştirmelerin ya da ekonomik veya teknik gelişmenin sağlanması ilk koşuldur.
- (27) Bildirim Formu'nda yeni şirketin kurulmasıyla Planmeca Grubu'nun sarf malzemelerinin Türkiye pazarına gireceği, böylece sarf malzemeleri pazarında oyuncu sayısının artacağı, dünya çapında bu sektörde deneyimli ve gelişmiş dağıtım organizasyonuna sahip bir grubun ağız ve diş tedavisinde kullanılan sarf malzemelerini Türk diş hekimleri ve diş laboratuvarlarından oluşan tüketicilere sunacağı ileri sürülmüştür. Ayrıca Yusuf Büyüknaldı'nın Ünaldı Medikal'de çalıştığı dönemde edindiği deneyimleri ve müşteri portföyünü yeni kurulacak şirkete aktarması ile yeni şirkette etkinliğin aratacağı vurgulanmıştır. Öte yandan ağız ve diş tedavisinde kullanılan sarf malzemelerinin sürekli yenilenmesi gereken tek kullanımlık malzemeler olması ve taşınması kolay ürünler olması nedeniyle "çantacı" olarak tabir edilen kişilerce uygun olmayan koşullarda pazarlandığından hareketle, profesyonel dağıtım kanalı sayesinde etkinlik sağlanarak kayıt dışı ekonominin azalmasına katkıda bulunulacağı iddia edilmiştir. Dolayısıyla dağıtım kanalında meydana gelecek iyileşmeler nedeniyle ilk koşulun sağlandığı kanaatine varılmıştır.
- (28) Kanun'un 5. maddesinin (b) bendi ise tüketicinin (a) bendinde sayılan koşullardan yarar sağlamasını öngörmektedir. Yeni şirketin kurulmasıyla diş hekimlerine ve laboratuvarlarına perakende, resmi kurumların ağız ve diş sağlığı birimlerine ise ihale yoluyla satış yapılması planlanmaktadır. Bildirim Formu'nda sarf malzemelerinin daha hijyenik koşullarda ve profesyonelce pazarlanması, yeni markaların pazara girmesiyle uluslar arası markalara daha kolay ulaşma olanağının doğması ve satış sonrası bakım hizmetleri ya da üründe herhangi bir sorun ortaya çıktığında ulaşılabilir bir dağıtıcının olması gibi hizmetler nedeniyle gerek diş hekimleri ve laboratuvarları gibi doğrudan tüketiciler, gerekse dolaylı olarak nihai tüketicilerin bu oluşumdan olumlu etkileneceği belirtilmiştir. Kısacası, diş hekimleri, laboratuvarlar ve resmi kurumlar daha hijyenik muhafaza edilen ürünlere daha kolay ve etkin bir şekilde ulaşabilecektir. Tüm bu gerekçelerle, Kanun'un 5. maddesinin (b) bendinde belirtilen tüketicinin anlaşmadan yarar sağlama koşulu yerine getirildiği kanaatine ulaşılmıştır.
- (29) Kanun'un 5. maddesinin (c) bendinde ise ilgili piyasanın önemli bir bölümünde rekabetin ortadan kalkmaması düzenlenmiştir. Hissedarlık Sözleşmesi'nin 8.1. maddesinde ortak Yusuf Büyüknaldı'ya ortaklığı sürdüğü müddetçe şirketle aynı pazarda faaliyet göstermemesine yönelik olarak rekabet yasağı getirilmiştir. Halen Ünaldı Medikal'de hissedar olan ve yeni şirketin kurulmasından önce hisselerini devredecek olan Yusuf Büyüknaldı'nın tamamıyla yeni şirkete odaklanmasının planlandığı, Ünaldı Medikal'de edindiği deneyimin yeni şirkete aktarılmasının öngörüldüğü dile getirilmiştir. Hisse devri ile yeni şirketle Ünaldı Medikal arasında koordinasyon riskinin bertaraf edileceği vurgulanarak, pazara yeni bir oyuncunun girmesinin ilgili pazarın önemli bir kısmında rekabetin ortadan kalkmayacağı, aksine rekabetin artacağı iddia edilmiştir. Rekabet yasağının sadece ortak Yusuf Büyüknaldı'ya getirilmesi, süresinin ortaklıkla sınırlı

düzenlenmiş olması ve sadece şirketin faaliyetiyle sınırlanması; sektörde piyasanın son derecede rekabetçi olduğu, piyasada yoğunlaşmanın bulunmadığı hususları ile birlikte dikkate alındığında; 5. maddenin (c) bendindeki ilgili pazarın önemli bölümünde rekabetin ortadan kalkmaması şartının sağlandığı kanaatine varılmıştır.

- (30) Kanun'un 5. maddesinin (d) bendindeki son şart, (a) ve (b) bentlerindeki amaçların elde edilmesi için, yani üretimin, dağıtımın gelişmesi ya da ekonomik veya teknik gelişmenin sağlanması ve bu iyileşmeden tüketicilerin yararlanabilmeleri için zorunlu olandan fazla oranda rekabetin sınırlanmamasıdır. Rekabet yasağı getiren hükümler piyasanın rekabetçi ve dinamik yapısı ile birlikte değerlendirildiğinde, ilgili hükümlerin zorunlu olandan fazla oranda sınırlama getirdiğini söylemek zordur. Diğer yandan Planmeca Grubu'nun tüm dünyada uyguladığı dağıtım sistemini Türkiye'ye getirecek olması ve edindiği *know-how*'ı aktaracağı dikkate alındığında, *know-how* aktarımının söz konusu olduğu durumlarda bu yöndeki sınırlamalar işlemin gereğinden kaynaklanmaktadır. Yukarıda yer verilen açıklamalar ışığında, Hissedarlık Sözleşmesi'nde öngörülen rekabet yasağı vasıtasıyla 4054 sayılı Kanun'un 5. maddesinin (a) ve (b) bentlerindeki amaçların elde edilmesi için zorunlu olandan fazla oranda rekabet sınırlanmayacağı için Kanun'un 5. maddesinin (d) bendindeki şartın da gerçekleştiği kanaatine varılmıştır. Kaldı ki, Yusuf Büyüknaldı'ya ortaklığı sürdüğü müddetçe ve sadece şirketin faaliyet alanıyla sınırlı olmak üzere rekabet yasağı getirilmiştir.

H. SONUÇ

- (31) Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre;
- Planmeca Grubu ile bu grubun Türkiye Distribütörü Ünaldı Medikal Tic. San. Ltd. Şti.'ne sahip Büyüknaldı Ailesi'ne mensup Yusuf Büyüknaldı'nın yeni bir şirket kurması şleminin,
- 1- Herhangi bir teşebbüs üzerinde kontrol araçlarının devralınmasının söz konusu olmaması nedeniyle, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 7. maddesi ve 2010/4 sayılı Rekabet Kurulundan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ kapsamında olmadığına,
  - 2- Hissedarlık Sözleşmesi'nin 8.1. maddesinde ortak Yusuf BÜYÜKÜNALDI'ya ortaklığı devam ettiği sürece getirilen rekabet yasağı düzenlemesinin 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesine aykırılık teşkil etmesi nedeniyle bildirim konusu sözleşmeye menfi tespit belgesi verilemeyeceğine,
  - 3- 4054 sayılı Kanun'un 5. maddesinde sayılan şartların tamamını karşılması nedeniyle söz konusu sözleşmeye bireysel muafiyet tanınmasına
- OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.